

Mníchovská dohoda (Mníchovský diktát) :

Dohoda veľmocí o dostúpení území čs. štátu obývaných prevažne nemeckou menšinou.

Jej prijatie predchádzali rokovania čs. vlády s predstaviteľmi nemeckej národnostnej menšiny a medzinárodného rokovania medzi nemeckým kancelárom [Adolfom Hitlerom](#) a britským premiérom N. Chamberlainom v nemeckom Berchtesgadene a Bad Godesbergu. [Nemecko](#) sa na rokovaníach jednoznačne vyjadrilo za pripojenie nemeckej menšiny v českej časti štátu k svojmu územiu. Pod tlakom spojencov čs. vláda dňa 21. septembra 1938 prijala anglo-francúzsky plán odstúpenia územia s vyše 50 percentami Nemcov. V prípade odmietnutia ČSR mala byť označená za príčinu hroziaceho vojnového konfliktu. Po nevydarených rokovaníach Hitlera s Chamberlainom v Bad Godesbergu Veľká Británia a Francúzsko nenamietali proti mobilizácii, ktorú čs. vláda vyhlásila 23. septembra 1938. Zložitú krízu vyriešila až konferencia v Mníchove 29.-30. septembra 1938. Zástupcovia Nemecka, Veľkej Británie, Francúzska a Talianska prijali dohodu, ktorá stanovila podmienky a spôsob odstúpenia sudetonemeckého územia Nemecku. Mal sa uskutočniť v štyroch etapách od 1. do 10. októbra 1938. Čs. vláda mala dobrovoľne uvoľniť Nemcov zo svojej armády, polície a postarať sa o prepustenie politických väzňov nemeckej národnosti. Podľa dodatku do troch mesiacov mali byť uspokojené aj územné požiadavky Poľska a Maďarska (viedenská arbitráž). Dohodu podpísal Adolf Hitler, B. Daladier. Zástupcu čs. vlády na rokovaní neprižvali. Mníchovskou dohodou prvá ČSR stratila 28 643 km² českého územia, ktoré obývalo 2 800 000 Nemcov a vyše 800 000 Čechov. Česko-Slovensko stratilo možnosť účinnej obrany proti prípadnému útoku, dôležité priemyselné kraje a komunikácie. Mníchovská dohoda otvorila Nemecku priestor pre ďalšie politické a ekonomické prenikanie do strednej Európy. Čs. exilovej vláde v Londýne sa v priebehu [Druhej svetovej vojny](#) podarilo dosiahnuť, aby Francúzsko, Veľká Británia a Taliansko výsledky Mníchovskej dohody anulovali.

Chamberlain, Daladier, Hitler, Mussolini a Ciano odfotení pred podpísaním Mníchovskej dohody

Adolf Hitler pri podpise Mníchovskej zmluvy

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

- Dušan Škvarna, Július Bartl, Viliam Čičaj, Mária Kohútová, Róbert Letz, Vladimír Segeš, *Lexikón slovenských dejín*, Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1997, ISBN 80-08-02478-X.